

Sygn. akt III AUa 2044/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Maria Małek - Bujak SSA Jolanta Ansion
Protokolant	Sebastian Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2014 r. w Katowicach

sprawy z odwołania C. Z. (C. Z.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 22 maja 2013 r. sygn. akt IX U 267/13

1. oddala apelację,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego C. Z. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 2044/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 maja 2013 roku Sąd Okręgowy

w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 30 stycznia 2013 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, począwszy od daty złożenia wniosku.

Organ rentowy nie zaliczył do okresu pracy w warunkach szczególnych:

- okresu od 1 sierpnia 1981 roku do 7 sierpnia 1982 roku w Przedsiębiorstwie Budowlano-Montażowym (...), z uwagi na brak imiennej pieczętki na świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 3 lipca 2001 roku

- okresu od 8 sierpnia 1983 roku do 18 lutego 1990 roku w Przedsiębiorstwie Budowlano-Montażowym (...), ponieważ w zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku nie figurują podane stanowiska - (Dz. XIII poz. 12, pkt 1, poz. 1)

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony, ur. dnia (...), złożył w dniu 16 stycznia 2013 roku wniosek o świadczenie w postaci emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, posiada łączny staż pracy okresów składkowych i nieskładkowych, uznany przez organ rentowy w wymiarze 29 lat, 8 miesięcy i 29 dni, w tym 9 lat, 8 miesięcy i 29 dni pracy w warunkach szczególnych, tj. od 1 listopada 1973 roku do 31 marca 1976 roku w charakterze ślusarza oraz od 1 września 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w charakterze spawacza (bezsportny okres) i nie przystąpił do OFE.

W okresie od 1 sierpnia 1981 roku do 18 lutego 1990 roku ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budowlano-Montażowym (...) w K. kolejno na stanowiskach: ślusarz - spawacz budowlany, spawacz - monter remontowy, spawacz, monter maszyn i urządzeń. Przedsiębiorstwo zajmowało się wykonywaniem konstrukcji dla przemysłu hutniczego. Ubezpieczony posiada uprawnienia spawacza gazowego, elektrycznego i w osłonie argonu. Pierwsze uprawnienia, tj. spawacza gazowego uzyskał w 1977 roku po ukończeniu kursu trwającego od 12 maja 1977 roku do 25 czerwca 1977 roku.

Praca ubezpieczonego w okresie spornym od 1 sierpnia 1981 roku do 13 lutego 1989 roku faktycznie polegała na wykonywaniu pracy spawacza, w tym przy montowaniu konstrukcji, maszyn i urządzeń na wysokościach. Ubezpieczony posiadał uprawnienia do pracy na wysokościach, przechodził corocznie badania, czy jest zdolny do pracy na wysokościach; wykonywał prace przy spawaniu rurociągów, zbiorników, także przy spawaniu konstrukcji metalowych na wysokościach, spawanie konstrukcji na halach hutniczych, prowadnic pod walce, torowisk podsuwnicowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Za pracę w warunkach szczególnych dostawał dodatkowy urlop zdrowotny, posiłki regeneracyjne.

Przedsiębiorstwo (...) w dniu 3 lipca 2001 roku wystawiło ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazano, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony na stanowiskach wymienionych w załączniku nr 1 i 2 do Zarządzenia nr 3 Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego, tj. od 1 sierpnia 1981 roku do 7 sierpnia 1982 roku na stanowisku ślusarza - spawacza budowlanego wymienionym w dziale XIII, poz. 12 pkt 1 załącznika nr 1 i od 8 sierpnia 1983 roku do 18 lutego 1990 roku na stanowisku spawacza - montera maszyn i urządzeń wymienionym w dziale XIII, poz. 12, pkt 1, załącznika nr 2.

Powyższy charakter pracy ubezpieczonego Sąd I instancji oparł na danych wynikających z akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, na zeznaniach świadków, którzy pracowali razem z ubezpieczonym, w tym świadka J. P., jako bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego oraz świadka S. H. pracującego w jednej brygadzie z ubezpieczonym (świadkowi temu okres pracy

w Przedsiębiorstwie (...) organ rentowy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych).

W oparciu o dokonane ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego jest uzasadnione.

Okolicznościami bezspornymi są, że ubezpieczony nie przystąpił do OFE, na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował ponad 29 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w dniu (...) roku ukończył 60 lat i posiada staż 9 lat, 8 miesięcy i 29 dni pracy w warunkach szczególnych w okresie od 1 listopada 1973 roku do 31 marca 1976 roku w charakterze ślusarza oraz od 1 września 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w charakterze spawacza.

Sporną kwestią było, czy ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w odniesieniu do okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano-Montażowym (...) w okresie od 1 sierpnia 1981 roku do 13 lutego 1989 roku.

Odwołując się do treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe, Sąd I instancji uznał, że ubezpieczony w spornym okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano-Montażowym (...) w K. wykonywał prace w warunkach szczególnych, tj. prace przy spawaniu, w tym pracę spawacza na wysokościach stale i pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 - praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym oraz że praca przy szlifowaniu, polerowaniu, zdobieniu szkła oraz produkcji lusterek jest pracą w warunkach szczególnych, określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w wykazie A, dziale XIII, poz. 10, 11, 12 i 16.

W konsekwencji, po doliczeniu spornego okresu, ubezpieczony spełnił ostatnią przesłankę: 15 lat pracy w szczególnych warunkach

Odwołując się do treści art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd I instancji przyznał świadczenie od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy.

Zaskarżając w całości wyrok Sądu I instancji, apelujący zarzucił temu wyrokowi:

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek ustalenia przez Sąd faktów nie mających oparcia w zebranych materiale - w zakresie, w jakim Sąd stwierdził, że w całym spornym okresie ubezpieczony wykonywał stale i pełnym wymiarze prace w szczególnych warunkach i tym samym posiada na dzień 1 stycznia 1999 roku wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach;
- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 w zw. z art. 32 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przez niewłaściwe zastosowanie i przyznanie w oparciu o te przepisy prawa do emerytury, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony nie posiada 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach i nie spełnia ustawowych przesłanek do nabycia prawa do emerytury od daty złożenia wniosku.

W oparciu o podniesione zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w całości, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podkreślił, że uszło uwadze Sądu, iż podczas zatrudnienia w (...) ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w związku z pracą na budowie eksportowej w okresie od 16 lipca 1984 roku do 3 września 1986 roku oraz od 18 lipca 1988 roku do 15 lutego 1990 roku, a w okresie od 9 sierpnia 1982 roku do 18 czerwca 1983 roku ubezpieczony wykonywał pracę na terenie Czechosłowacji w Przedsiębiorstwie (...).

W konsekwencji ustalenie, że ubezpieczony posiada na dzień 1 stycznia 1999 roku wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu, podnosząc, że apelujący powołuje w apelacji nowe fakty, nie znajdujące potwierdzenia w materiale dowodowym i wniósł o ich pominięcie w oparciu o dyspozycję art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c., albowiem apelujący nie wykazał przesłanek warunkujących zgłaszanie w postępowaniu drugoinstancyjnym nowych twierdzeń i dowodów, tym bardziej, że twierdzenia te nie stanowiły podstawy odmowy przyznania ubezpieczonemu żądanego świadczenia.

Powołując w apelacji zupełnie nowe okoliczności, organ rentowy zakwestionował tylko okres zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach wynoszący 4 lata, 8 miesięcy, 2 tygodnie i 4 dni, a nie, jak w decyzji 9 lat, 8 miesięcy i 29 dni, jednakże - jak podkreślił pełnomocnik ubezpieczonego - wobec braku dowodów w tym przedmiocie i niekompletności uzasadnienia zmiany stanowiska, trudno jest odnieść się w sposób wyczerpujący do apelacji organu.

Na rozprawie apelacyjnej ubezpieczony oświadczył, że na eksporcie w Czechosłowacji pracował przy budowie rafinerii przy spawaniu konstrukcji i pomostów stalowych na wysokości 6 i 12 metrów; od 16 lipca 1984 roku do 3 września 1986 roku pracował na budowie eksportowej w dawnym NRD, jako spawacz rurociągów procesów chemicznych w zakładzie wytwarzającym kleje, w B. w latach 1988-1990 przez 1,5 roku był spawaczem gazowym rurociągów do suszenia karoserii w zakładach (...), w KWK (...) w budowie pracował w okresie od 1976 roku do lipca 1981 roku, nabywając uprawnienia spawacza w 1977 roku i do 1981 roku pracując, jako spawacz; w okresie od 1 sierpnia 1981 roku do 7 sierpnia 1982 roku pracował przez (...) w Hucie (...) na walcowni dużej, spawając konstrukcję hali w ramach remontu.

Pełnomocnik ubezpieczonego złożył do akt kserokopię książeczki spawacza z kompletnymi wpisami miejsc i okresów pracy, którą Sąd Apelacyjny dopuścił, jako dowód.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego podlega oddaleniu.

Z wyliczeń potwierdzonych wyjaśnieniami ubezpieczonego, złożonymi na rozprawie apelacyjnej oraz z danych znajdujących się w aktach wskazać należy, że po uwzględnieniu bezspornego okresu pracy w warunkach szczególnych, tj. 9 lat, 8 miesięcy i 29 dni od 1 listopada 1973 roku do 31 marca 1976 roku w charakterze ślusarza oraz od 1 września 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w charakterze spawacza, po doliczeniu pracy w Kopalni (...) przez okres 4 lat i 10 miesięcy (po uwzględnieniu odliczenia okresu przed zdobyciem uprawnień), okresu pracy w Czechosłowacji od 16 lipca 1984 roku do 3 września 1986 roku i uwzględnieniu również pracy eksportowej w latach 1984-1990 bo w wymiarze 3 lat, 8 miesięcy i 16 dni, a także pracy w przedsiębiorstwie (...) w latach 1981-1982, który w ocenie Sądu Apelacyjnego był okresem pracy w szczególnych warunkach, a których to okresów, jako pracy w warunkach szczególnych, organ rentowy nie kwestionował, nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony posiada na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres ponad 19 lat pracy w warunkach szczególnych, zatem spełnia warunek konieczny posiadania okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, potwierdzonych m.in. książeczką spawacza przedłożoną na rozprawie apelacyjnej.

Dlatego też Sąd Apelacyjny uznał po uzupełnieniu postępowania dowodowego, że ubezpieczony spełnił wszystkie powołane wyżej warunki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji, jako bezzasadnej.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art. 98 § 1 i 4 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku, w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JR